

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre . . . 12 . . .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 . . .
 Egészévre . . . 20 . . .

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adtnak vissza.

A kiegyezés.

Budapest, július 5.

(K. sz.) A képviselő urak zavartalan nyugodalomban élvezik nyári pihenőjüket.

A miközben ők szemlélik a kasza alatt hulló kalászokat, hallgatják az arató-nép vidám dalát a monarchia vezető politikusai, élükön a koronás királylyal fáradhatlan buzgalommal dolgoznak és fáradoznak, hogy végre-valahára kivessék a monarchiát az állandósított kiegyezési krízisek veszedelmes utvesztőjéből.

Nehéz csatát vívnak.

A küzdelem szemünk elől rejtve van; a harci zaj, a fegyverek moraja azonban hébe-hóba elhallatszik hozzánk, a távolabb állók füléhez. Magyar részről ezt a küzdelmet, ezt a valóban modern, mint gazdasági érdekek körül zajló harezot Széll Kálmán miniszterelnök vezeti. Részen az ő hatalmas munkabírása, erős egyénisége, részen azonban a kereskedelmi tárca vezetésében való gyakori változás az oka, hogy az egész küzdelem a kormányelnök

személyéhez fűződik s azzal mintegy elválaszthatatlanul összenőtt. A jövő megállapodásaira, üssenek is ki jól vagy rosszul, Széll Kálmán feltogása, gazdasági politikája ütötte rá bélyegét. És bizonyára e nagy felelősség érzete adja meg a magyar kormányelnöknek azt a valóban impozáns erőt, a melylyel ebben a küzdelemben Magyarország érdekeit képviseli.

Széll Kálmán egyike azoknak a nagy kaliberű államférfiaknak, a kik egy a mostani kiegyezési tárgyalásokhoz hasonló, évekre nyúló kampanyba, előre megállapított, a legkisebb részletekig megkonstruált programmal megy bele. Lelkiismeretes alaposággal állapítja meg azt a methodust, a mely meggyőződése szerint leginkább vezet célhoz s attól azután eltéríteni teljes lehetlenség.

Ezt a szilárdságot és határozottságot megőrizte a miniszterelnök a kiegyezési tárgyalások során mindenkor és pedig minden irányban.

Nem ment tovább egy hajszálnival sem az érdemleges enged-

mények felajánlásában, mint azt az ország érdekeivel összeegyeztetve már eleve megállapította. De nem változtatott tárgyalási methodusán sem; nem változtatott akkor sem, a mikor osztrák részről a buza-vons politikájával vádolták.

A másik tárgyaló fél, Körber dr. tudás, elme és a gondozására bizott érdekek felismerésében mindenképpen megállja helyét. Politikájának hibáját azonban abban látjuk, hogy ő a kiegyezési kérdéseket a gazdasági hűvös légkörből a politikai atmoszféra izzó forróságába vitte át. Neki, a maga parlamentjében állandó a krízise.

A nemzetiségek izzó gyűlölete vulkánként háborog körül. Körber ur egész kiegyezési politikája oda irányul, hogy olyan kiegyezést érjen el, a mely felett valamennyi nemzetiség örömmámorban uszék. Valami olyast remél, hogy Magyarország bórén meg fog békülni egy időre az osztrák politikai közélet. Mi sem természetesebb, minthogy Körber ur ugyancsak tulbecsülte erejét, a mikor ebbe a politikába belement.

A „Szabadság“ tárczája.

Sententia.

Irta: Márton Gaby.

Annyi mindenféle jó és rossz könyvet, vezér- és tárczacikket össze olvastam már a nőnek mai társadalmi állásáról, annyi különböző rangu, koru és műveltségű emberrel vitakoztam már e kérdésen, hogy szinte hivatva érzem magam én is — a többiek harsány, reklamszerű dobpergése mellett — fölemelni gyöngye kis hangomat, mely azonban aligha jut el a dob és cintányérveréshez szokott fülekhez.

... Különben: az általam eddig összeolvasott, e tárgyra vonatkozó vélemények — kivétel nélkül — férfi és asszonykézből erednek. Elképzelhető tehát, hogy ezek csak mint nyugodt szemlélők beszélgetnek a dologról. Az asszony:

exisztenciájának biztos tudatában, oktat; a férfi: némi irigységgel tanácsokat ad, melyek mindenikével, természetesen a saját érdekeit óhajtja előmozdítani.

A leányok — a szegény leányok — mélysegesen hallgatnak és nézik mit végeznek felettük mások, mint törnek pálcát eselekedeteiken, végre mégis mint okozzák mindenért egyedül őket.

Ezért szólok hát én, hadd hangozzék el az első — leánykézből származott — egyéni sententia?

... Nagyon helyesnek tartom, hogy a leánygyermek az azon része, mely szellemi képesség dolgában a középezt meghaladja, magasabb studiumokba is beavatassék. A hivatalokhoz s egyéb tudományos pályához nem kell erő, csupán ész, tapintat és finom megfigyelő képesség; e két utóbbi kellék pedig — elismert tény — hogy a hölgyek legfőbb tulajdona.

Előre jelzem: nem az átlagos észjárású nőkről beszélek. Ezek — igen he-

lyesen — maradjanak meg továbbra is női hivatásuknál s a háztartás apró gondjaira fordítsák összes értelmi képességüket. Ez rendén van így! De kárhoztatni a nőt azért, mert vetélytársává mer és tud lenni a teremtés urának, az csakis irigy, rosszakaratu ember lelkében fogantatik meg.

Pedig kárhoztatják a leányt, ha eszének magasbaszárnyalása által, szellemi erejének s a férfiakénál sokkal tartósabb ellenállással bíró jellemének tudatában, kilép a tömeg közül, kéri, sőt követeli istenadta tehetségének elismerését s elvárja, hogy a büszke férfi népesség, ha nem is meghajoljon előtte, de tekintse méltó társának őt a kenyérharezban!

Manapság, amikor a férjet úgy kell fogni, azt lehet mondani: kötéllal. Most, mikor, ha hosszas hajsza és alkudozások után végre kerül vőlegény, csaknem ordítva hirdetik ez örvendetes eseményt most amikor a férfiak úgy beszélnek a

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő-raktár. (Bevésett szabott árral.)

Piacz-u. 40. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

Egyenesen veszedelmes az a nízusa, hogy ma, ennek a törekvésnek teljes fiaszkója után, még mindig kitűnt eredeti politikája mellett. A hidegvérét, a higgadtságát már rég elveszítette. Elveszítette akkor, a mikor egy középkori lovag nemes loyálisával harcoló magyar miniszterelnök ellen sajtóhadjáratát megindította. Elveszítette akkor, a mikor a Herrenhaus-ban mondott beszédében az igazgatók közé szállott le. Elveszítette akkor, a mikor a magyar kormányának a külföldi szerződések felmondását intifikálta.

S ezt a tényt azonfelül a lapokban a monarchia mérhetlen kárára nyomban nyilvánosságra hozta. Osztrák részről ilyképen ez a tárgyalás rég nem foly már normális mederben.

Kapkodás, gonosz taktikázás, izgatás jellemzi ezt a harcmodort. Allandó csak egyetlen mozzanat van benne: a lehetetlen tulkövetelések úgy a kiegyezés, mint a tarifa kérdéseiben. Ezeket a tulköveteléseket magyar részről nem tartják még megvitathatóknak sem. Aképen még alapját sem látják bennük a további tárgyalásoknak.

Várjuk a két kormány újabb tárgyalását.

Örömmel fogjuk üdvözölni, mert annak jeleül vesszük, hogy osztrák részről a nem is diszkucziálható követeléseket elejtették s ezzel megteremtették a további pourparler-n egészséges kazisát.

Debreczen, július 6.

Az interparlamentáris konferenciát az idén Bécsben tartják meg, szeptember 10-én. A bécsiek, illetve az osztrák

képviselők ez alkalomból nagy ünnepekre készülnek és Bécs városa is ki akar tenni magáért. Az ünnepek programját már néhány nap múlva közzélni fogják az egyes államok interparlamentáris bizottságaival. Mint fővárosi tudósítónk értesül, a magyar bizottság július vége felé küldi szét a meghívókat a magyar országgyűlési képviselőknek, a kik hír szerint már a konferencia helyének közelsége miatt is szokatlanul nagy számban vesznek részt a bécsi konferencián.

A szalkai választás. Budapestről táviratozza tudósítónk: A szalkai kerület *Jakabffy István* volt képviselő lemondásával tudvalevőleg megüresedett. Még el sem rendelték a választást, már is megindultak a választási küzdelmek a kerületben és mint a lapok hírül hozzák *Konkoly-Thege Sándor* volt képviselőt jelölték újból a szabadelvű pártiak, de *Jakabffy István* is fellép szintén. A képviselőházhoz pedig csak ma érkezett a szalkai mandátum ellen beadott kérvény visszautasítására vonatkozólag. A szabályok értelmében a képviselőház elnöke csak most rendelheti el a választást. *Apponyi Albert* gróf tehát, a ki hétfőn érkezik Budapestre eberhardi nyaralásából, csak kedden hívja fel a hontmegyei központi választmányt az új választás kitűzése iránt. És így a választás csak július vége felé történhetik meg.

Debreczen a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 5.

Debreczen város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága tegnap délután ülésezett. *Puky Gyula* főispán elnöklelte alatt. Jelen voltak az ülésen az elnöklő főispánon kívül: *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester, *Komlóssy Arthur* főjegyző, *Fauszt Elek* pénzügyigazgató, *Latinovich Mihály* kir. főmérnök, *Horváth István* alügyész, *Csánky Vik-*

tor kir. tanfelügyelő, *Bészler Károly* tanácsnok, árvaszéki elnök és még számosan a közigazgatási bizottság tagjain kívül.

A bizottság üléseinek tárgyait a rendes havi jelentések képezték, melyeket egyhangulag vett tudomásul a bizottság.

Tudósítónk a közigazgatási bizottság üléséről alábbiakban számol be:

(Polgármesteri jelentés.)

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester jelentését *Komlóssy Arthur* főjegyző terjesztette elő. Lopásért 7, sikkasztásért 1, rendőri kihágásért 256 — összesen 264 egyén lett letartóztatva a múlt hónapban. Eltolonczoltatott 65, kitasított 23 egyén.

Iparigazolvánnyal ellátott 16 egyén, munkakönyv 42 darab lett kiállítva. A katonai létszám 2247 ember, 697 ló. A lakosság által állami adó fejében befizetett 42,835 kor. 12 fillér, hadmentességi adóban 814 kor. 87 fillér. A községi bíróság ügyforgalma 383 darab.

A jelentést a bizottság egyhangulag tudomásul vette.

(A tanfelügyelő jelentése.)

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az egészségügy az iskolákban kifogástalan volt, mindössze a *Bethlen- és Jókai-utcai* iskolákban fordultak elő kanyaró megbetegedések. Az országos tanítói árva-ház 151 árvája között nem fordultak elő megbetegedések.

Jelenti továbbá, hogy a lefolyt hóban az ev. ref. elemi iskolák vizsgálatát befejezte és jelenvolt a tanítóképző vizsgálatain.

A jelentés tudomásul szolgált.

(Árva-ügyek.)

Bészler Károly tanácsnok, árvaszéki elnök jelenti, hogy a múlt hóban 5801 egyén volt gondnokság alatt, ezek közül iskolaköteles 1485. A gyámpénztár készpénze 1564.43 korena. Beadvány 999 darab érkezett az ügyosztályhoz, mely mindmennyi el is intéztetett.

A közigazgatási bizottság hozzászólás nélkül tudomásul vette a jelentést.

házaságról, mint a legkétségbeejtőbb valamiről, ami érheti az embert; most — ebben a korban — mikor egy collegám — ki magát igen fenkölt szelleműnek tartja — így kiált fel:

— Fiuk, meg kell házasodnom, nem jövök ki a fizetésemből!

S mihor a „fiuk“ incselkedve ezt mondják:

— Tán azt hiszed, a százezer forintos leányok olyan miudennapiak?

Az én ösmerősem kaczagva válaszol:

— Oh, nem török oly magasra. Elveszek egy karhölgyet . . . Csekély ugyan a fizetése, de legalább nem vagyok nagyon lekötve neki . . .

. . . No hát kérem ilyen elvek mellett tessék a szegény, tisztességes házilánynak existenciát nyújtani. Az igazi női ideálok pedig a férfiak szemében azok, akik kitűnően főznek, a lekvár készítésben és a gyümölcs candirozásban remekelnek ugyan, de a háztartási naplójukban kiló két l-el szerepel, míg a dió: díjónak van bevezetve.

Ezek azok a bizonyos szelid, fehérképű, lágy vonásokkal bíró édes lánykák,

kik husz éves korukig meg ennivalóan csinosak s aztán úgy eltűnik a rózsza az arcukról, a kees a mozdulataiból, mintha soha tulajdonokban sem lett volna. Ez az asszony-népség — sajnos — még egész fajt képez s ezekből ugyan nem hódít egyetlen egyet sem az — emantipatió!

Kevesen vannak már, igaz, az ilyen egyszerű leánylelkek, de éppen elegendő ahhoz hogy felerészük leszakítatlanul her vadjon el . . . mert nem kell a leány ha okos és nem kell ha liba, szóval sehogysem kell!

Jobb volna tehát ha azok az egyre gánacoskodó és kenyerüket féltő urak, kik oly szépen adják a tanácsokat leány seregeknek, legelsőben is megházasodnának, aztán pedig gondolkoznának, minél több oly állásról, melyet hölgyekkel lehetséges betölteni — természetesen tehetségesekkel — mert nem azokat a nőket kell kárhozatni kik felülkerekedve az ostoba előítéletekben és korlátokon, ledöntve minden akadályt érvényesülni akarnak, hanem sajnálni lehet ezeket a szegény fehérlelkű, egyszerű lánykákat kiknek egyedüli tudásuk a — háztartás. Háztartást pedig csak úgy lehet tartani ha van miből és kiért. ellenkező eset-

ben egyetlen pálya a szolgálat a csupán házi munkához értő egyéneknek.

. . . A férfiak nem akarnak házasodni, ez befejezett tény. Ennek miért-jét nincs jogunk kutatni. Követelni meg éppen nem lehet tőlük ily áldozatot. Sőt azt is megengedem hogy lehetnek erre nézve igen fontos okaik, de — nem akarnak.

Azokban én igen banbácska vagyok annak a felfogására miért állják hát utját a leányok más téren való boldogulásának?

Hiszen reájuk nézve ez egy megváltást jelent, mert így szép szerével megszabadulnak a rettegett házaságtól.

Azért hát segítsék elő tisztelt férfiak minéljobban az emancipáció elterjedését s ezzel aztán végre megmenekednek tőlünk. . . .

Ha azonban, netalán, mégis valamelyikőjük nem találna olyan rémségesnek azt a szegény megvetett hetedik szentséget s elégge naiv egy óriási baklövés elkövetésére, váltson meg egyet azokból a szegény fehérlelkű, együgyű leánykák ből kiknek felerészre vagyis leszakítatlanul hervad el

(Pénzügyigazgatói jelentés.)

Faust Elek pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenes adóban befizetett 44501 korona 21 fillér, hadmentességi adóban 779 korona 12 fillér. Fogyasztási és italadóban pedig 26000 korona.

Fizetési halasztás 36 esetben adott. A jelentés tudomásul szolgált.

(Egészségügy.)

Sárváry Gyula dr. jelenti, hogy a közegészségügy a kiskorúaknál ezuttal kedvezőtlenebb volt. — Megbetegedések leginkább az emésztő szervek hurotos bántalmainál jelentkeztek. A kanyaró esetek száma is emelkedett. Vörheny 4, Torokgyík 2 halálesetet okozott.

Született 119 fiú, 99 nő, halva született 14. Elhalt 191 egyén, házasságra lépett 45 pár. A kórházban jelenleg 98 férfi és 89 nő — összesen 187 ápol van.

A jelentés tudomásul vétetett.

(Államépítészeti jelentés.)

Latinovich Mihály kir. főmérnök jelenti, hogy a *Debreczen—Fehértemplom* közötti körút jó állapotban van. A törvényhatósági utak kiépített része jó karban van.

A jelentés tudomásul vétetett.

(Börtönügyek.)

Horváth István kir. ügyész jelenti, hogy fogva van a *debreczeni* kir. törvényszék fogházában jelenleg 114 férfi 16 nő, kik összesen 3949 napot töltöttek már el. Fegyelmileg senki büntetve nem volt.

Rabmunka keresmény a múlt hónapban 165 kor, 92 fillér. Az általános állapot: rend, fegyelem, tisztaság, egészségügy és élelmezés tekintetében kielégítő. A jelentés tudomásul vétetett.

A betörőket elfogták.

A rendőrség sikere.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ó l.

Debreczen, július 5.

A keddi négyszeres betörés tettesei ime négy napi kemény munka után a *rendőrség fogházában* ülnek. Tagadnak, de ellenük bizonyítanak a tanu vallomások, a megtalált betörőszerszámok és a házkutatásnál előkerült ezüstörök, melyek egy részét *Gasparik*, másik részét *Kurján* ékszerész ismerte föl magáénak.

Vezetője a bandának *Tóth Szóke* István, *török-szent-miklósi* foglalkozás nélküli csavargó, a ki a múlt pénteken került haza *Vácra*, a hol betörésért *három és fél esztendő* telt. A jeles alak annak idején a *Bika-szálló* épületében levő *Ormós-féle* órás- és ékszerüzletet törte fel. De benne van a közkereseti betörő társaságban *Sárkány* Sándor, az a hírhedt, *debreczeni* mákvirág is, a ki nélkül immár büntény alig képzelhető.

A hurokra került banda kipuhatlása és letartóztatása körül határozottan a rendőrségé az érdem. *Végh Gyula* h. főkapitány, a bűnügyi osztály vezetője éjt-napot összetéve fáradott a hihetetlen vakmerőséggel véghezvitt betörések tettesecinek kipuhatlása körül és buzgósága eredménye: hogy aránylag rövid idő alatt ártalmatlanná van immár téve az

elvetemedett *Papakosza*-fajzat. De elismerés illeti *Bardócz* András rendőrbiztost is, a ki a nyomozás körül fejtett ki megbecsülhetetlen szolgálatokat.

A betörők letartóztatásával s a vizsgálat eddigi eredményéről a következőket jelenti tudósítónk:

(Az első nyom.)

A keddi betörések tettesei után megindult hajsza téves irányba terelődött először. *Dobos* rendőrbiztos el is utazott *Nagyváradra*, mert a hatóság abban a hitben volt, hogy a betörők *Debreczenből* elmenekülve, *Nagyvárad*-felé váltottak jegyet.

Ez a föltevés nem bizonyult valósnak. Csütörtökön *Bardócz* András rendőrbiztos nyomozás közben rájött, hogy a *váci* fogházból ismét visszatért *Debreczenbe* a hírhedt betörő, *T. Szóke* István, a ki annak idején ékszerüzletet hasonló módon tört fel.

Letartóztatta *Szókét*, de mának tagadása folytán, valamint bizonyítékok hián, a bűnügyi osztály kénytelen volt szabadon bocsátani, bár ettől a percztől állandó felügyelet alatt volt.

A tegnap este elkövetett betörést ugyancsak *Bardócz* biztosnak jelentették, a ki ép a *ezirkuszban* volt jelen, mint ügyeletes rendőrtisztviselő. *Végh Gyula* h. főkapitány rendelkezésére azonnal nyomozni kezdett s legelsőbb is *T. Szóke* Istvánt kereste.

(Az áruló kar.)

A fegyháztól exbetörőt a *Garay* utca 18. számú házban találta, a hol *Fazekas* Istvánéknál lakott. Tagadta az újabb betörést is és házigazdájára hivatkozott alibéje bebizonyítására.

Bardócz házkutatást tartott s közben megtalálta a betörő szerszámok egy részét, valamint egy betörésből származó órát és lánczot is.

Szókét letartóztatta és felvitte a bűnügyi osztályhoz, a hol megvizsgálván, konstata, hogy *jobb felső karja teljesen össze van vagdalva*, a mit a betört kirakatüvegek okozhattak. A jó madár ezek után is tagadott, de a tények ellene bizonyulván, *letartóztatták*. Véleegyütt fogva maradt kebelbarátja *Sárkány* Sándor, a közveszélyes zsebmetező is, valamint *Fazekas* István és *Komjáthi* Márton feleségeikkel együtt, mivel ezek bűnrészséggel és bűnpalástolással vannak gyanúsítva.

(A betörő vallomása.)

T. Szóke Istvánt, *Végh Gyula* h. főkapitány vette vallatóra. Tagadott a körömszakadtáig és nem hajlandó elismerni a betöréseket.

Az alig 23 esztendőes gyerek, a ki immár *hatszor* volt büntetve és legutóbb 3 és fél esztendőt töltött fegyházban — igazi gazember típus. Nem vall, de nem is védekezik.

Mikor a vallató főkapitány megkérdezte; hogy meg fellebbezi-e az előzetes letartóztatás iránti határozatot, szinte daczosan morgott vissza:

— Mi közöm hozzá? Nekem ugyanis mintegy.

A betörő banda fejét az éjszaka folyamán újra kihallgatják és valószínű, hogy megtörve a bizonyítékok sulya alatt, végre is beösméri a tettességet, a mely már amugy is teljességgel igazoltnak látszik.

UJDONSAGOK.**József főherczeg Debreczenben.**

Szemle a honvédség fölött.

Illusztris vendége lesz e hó 11-én, szombaton *Debreczen* városának. Az uralkodó család legmagyarabb tagja: *József* főherczeg érkezik hozzánk s valószínűleg két napot tölt *Debreczenben*.

A minap már hiradással voltunk, hogy *József* főherczeg *Debreczenbe* jön s eljövételét azzal hozták kapcsolatba, hogy részt vesz a környéken tartandó ezredösszpontosító gyakorlatokon. Ezt a hirt illetékes helyen annak idején megczáfolták, mert a főherczeg nem fog részt venni e gyakorlatokon. Ellenben e hó 11-én eljön *Debreczenbe* s itt szemlét tart a 3-ik honvéd-gyalogezred és ahonv éd-huszárezred fölött.

Kaffka Ignác tábornok ma, szombaton reggel kapta *József* főherczegtől az értesítést, hogy e hó 11-én *Debreczenbe* érkezik, a midőn szemlét fog tartani a helybeli honvéd-gyalog és huszárezred fölött. *Kaffka* tábornok a levél vétele után nyomban intézkedett, hogy a főherczeg megérkezésére a *Bika-szálló* lakosztályában készen álljon rendes, megszokott lakása. *József* főherczeg, valahányszor *Debreczenbe* jön, rendesen a *Bika-szálló* 12-ik számú lakosztályát foglalja el, a mely egy előszoba, szalon és hálószobából áll. E lakosztály az előkelő szálloda *József* kir. herczeg-utca sarkán van és három ablaka a *Piacz-utczára* nyílik.

A szálloda üzletvezetője nyomban intézkedett, hogy az illusztris vendég lakosztálya rendbehozassék, a melyet már a mai naptól tartanak fenn a főherczegnek. A főherczeg itt időzésének programja egyelőre még nincs megállapítva, annyi bizonyos csak, hogy a szemle e hó 11-én szombaton lesz, mert 12-én honvédeink már az ezredösszpontosító gyakorlatokra mennek.

Leányt temettek . . .

Péntek Margit tragédiája.

Leányt temettek tegnap délután, leányt, fiatal szerelmes leányt. Tizenhét esztendő tavasza megérlelte, rózsává fejlesztette, a tizennyolczadik nyár heve elhervasztotta.

Elhantolták s ezzel bevégződött a tragikuma. A szive ölte meg a boldogtalant, a szive — a mely szeretett, reménytelen, de mégis igaz, forró, gyilkos szerelemmel. Elment oda, ahol nincs nap-sugár, nincs rózsailat, nincs tavasz — de ninesen szerelem se. Halni vágyott és önként dobta el magától a lét gyönyöreit, a lét keserveit.

Szeretett. A kit szeretett nem lehe-

tett övé s mert a másé sem kívánt lenni, eljegyezte magát a halállal. Beleugrott abba a titokzatos bizonytalanságba, amely örök talány marad előttünk a maga misztikus sötéttségével; s a hol tüzes kárhózat, vagy mennyei üdvösség várakozik a földről száműzöttekre.

A kit tegnap temettek, ön maga ment a száműzetésbe. Miért? A költő úgy dalolja, vannak a kik érzik, hogy:

Meg fogok halni és nem leszek öreg
Ifju korában hül ki e kebel . . .
Honnán tudom?! Hát a vándormadár
Honnán tudja, hogy vándorolni kell?

Igen, azért távozott tőlünk, mert vándorol a madár, ha őszre jár az idő, ha hull körötte a sárgult falevél. Az a leány, ki immár sirban nyugszik, ugyanazt érezte, a mit a vándormadár. Ment, mert lehullottak, elfonnyadtak fiatal lelke álmának csodaszép rózsái; ment, mert elhidegült körötte minden; ment mert szerelme lángját nem éleszthette annak a másik szívnek tüze, a mely másnak melegít.

Nyugodjék békén hideg sirágyában! Almodjék s legyen álma szebb, legyen igazabb, mint az a másik, melynek boldogtalan vége halálba kergette.

. . . Leányok, legények sirassátok el az álmok halottját! . . .

Az új vasuti állomás közbiztonsági átvétele.

A kocsik elhelyezése.

Az új vasuti állomás impozáns épületében lassan-lassan megkezdődik a forgalom és a régen óhajtott és szinte égető szükségessé vált közlekedési területet már átadják a forgalomnak.

Ma már megkezdődött a megnyitást megelőző előkészítési munkálat. Dr. *Boldizsár* Kálmán rendőrkapitány ma délután a kocsik rendszabályozását és forgalmi rendjét állapította meg a rendőrség részéről. Egy sereg fiakkert vonultatott fel és kijelölte a rendes felvonulási rendet, amit az a fővárosi keleti pályaudvarnál is történik. A vasúthoz menő kocsik jobbról jönnek és a távozók viszont balra hajtanak el. A rendőrség részéről felhívást is bocsátanak ki, a melyben felszólítják a közönséget, hogy a kocsik vitelárát a vasúthoz érkezés előtt fizessék ki, nehogy a kapuk előtt a kocsik összetorlódjanak. Ez a rendszabály Budapesten is fennáll és ennek a nyomán készül a debreczeni is.

Hétfőn délután lesz az új állomás közbiztonsági és közegészségügyi átadása. Egy nagy vegyes-bizottság alakult e célra, amely szemlét tart a vasuti állomás fölött. A bizottságban részt vesznek *Balkányi* Ede kerületi orvoson kívül dr. *Boldizsár* Kálmán rendőr kapitány, *Publik* Ernő tüzoltó főparancsnok; kéményseprő mesterek, *Aczél* Géza városi főmérnök, az államvasutak képviselőjében *Tolnay* Kornél üzletvező, *Berger* Jenő építési vállalkozó és *Boczán* Elemér állomásfőnök.

Ezzel az aktussal kezdődik meg az a pár napig tartó átvételi és átadási funkció, ami az ilyen fajta középületeknél a törvénynek megfelelően történni

szokott. E hó 15-én végleg átadják a forgalomnak az új állomás épületét, bár — nem mint előre tervezték — nagy ünnepélyes megnyitás kíséretében, hanem — a miniszter óhajlásához híven a legegyszerűbben siklanak át az épenséggel szűkségtelen czeremóniákon.

* **Istentiszteleték.** Ma, vasárnap az istentisztelet a következő sorrendben tartatnak meg: A nagytemplomban Görömbey Péter szénior. A kistemplomban Biró János s. lelkész. Az újtemplomban Szabó Bertalan s. lelkész. Az Ispóty templomban Mitrovics Gyula lelkész. A csapókeri imaházban Kovács János népiszkolai felügyelő.

Az ág. hitv. ev. templomban Marteny Lajos főesperes tart istentiszteletet délelőtt 10 órakor.

A róm. kath. templomban reggel 6 órakor szent mise, mondja Vas Károly tanár. 7 órakor szent misét mond Szabó István. 8 órakor szent misét mond Várdi Károly igazgató. 9 órakor ünnepélyes nagy misét mond dr. Lestyán Andor segédlettel, utána Szabó István szt. beszédet mond. Háromnegyed 11 órakor misézik Nyári Ignác. Fél 12 órakor szt. misét mond Pák Emil. — Délután 3 órakor Lytánia. 4 órakor Rózsafüzér társulat hónapos ájtatossága, melyet Pák Emil tart szent beszéd és körmenettel.

* **A pallagi vasut ügye.** Ma délelőtt háromnegyed tízkor *Puky* Gyula főispán elnöklete alatt értekezlet lesz a pallagi vasut ügyében a városház nagytermében. Érdekes pontja lesz a napirendnek *Vecsey* Imre tb. főjegyző, tanácsnok különvéleménye, melylyel a nagyerdőn keresztül ajánlja megvalósítani a *Pallagra* építendő vasut régen vajudó ügyét.

* **Tanulmányut.** Debreczen város tanácsa tanulmányutra küldi *Roncsik* Lajos főszámvevőt, a városi számvitel és pénzkezelés érdekében. A főszámvevő először a fővárosba utazik, a hol a belügyminiszteri számvetőségi osztályt fogja tanulmányozni, majd *Győr*, *Pozsony* és *Szeged* számviteleit tekinti meg, hogy a szerzendő tapasztalatok alapján a módosítás nálunk is keresztülvihető legyen.

* **Jóváhagyott szabályzat.** Debreczen város törvényhatóságának közgyűlése a városi állategészségügyi körzetekről szóló szabályrendeletet fölterjesztette a belügyi kormányhoz jóváhagyás végett. Tegnap érkezett vissza a szabályrendelet, belügyi kormány jóváhagyásával.

* **Kedvezmények a Magyarországi Kárpátgyógyintézet tagjainak.** A nyaraló és fürdőző évad kezdetén nem lesz érdektelen azoknak a kedvezményeknek a felsorolása a melyeket a Magyarországi Kárpátgyógyintézet biztosít tagjainak a csekélyt 4 koronányi tagdíj fejében. a.) A szatmár-nagybányai és az ungvölgyi helyi érdekű vasutakon, a Balatontavi Gőzhajó R. T., az Első es. kir. szab. Duna-Gőzhajós Társaság, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T. hajóim alacsonyabb osztályra szóló menetjeggyel magasabb koesi, — illetve hajóosztályon, a Budapesti Helyiérdekű Vasutak R. T. vonalain féljeggyel utazhatnak az arézképes tagsági igazolvány alapján. — b.) A felkai völgyben lévő Sziléziai házban, a zöldségi „Frigyes-menedék ház”ban, a „Tarpatak” szállóban 33 százalék, a dobosinai jégbarlang beléptidijáiból 25 százalék, a Huszpark részéről a lakás és étkezésnél, a felkai Turista-telegen a szoba-

áraknál és zenedijnál 20 százalék engedményt élveznek. Hasonló kedvezményeket adnak Turzó-füred, Igló-füred, Feketehegy, Tátraszéplak és Barlangliget (szobaárak, gyógy- és zenedij, élelem és másnál.) E kedvezményeken kívül még gazdag tartalma „Evkönyvet” is kapnak a tagok. A Tátrába rándulók és az ott nyaralók rendkívül sok előnyt biztosíthatnak maguknak avval, hogy a Kárpátgyógyintézetbe belépnek. Jelentkezéseket elfogad az egyesület debreczeni képviselője *Szójka* Gyula keresk. isk. tanár. Ugyanő szívesen szolgál felvilágosítással az arézképes igazolványok dolgában, valamint a kedvezményeket részletező füzetkével.

* **Torday Gábor temetése.** A tegnapi elhunyt Torday Gábor ügyvéd halála városzerte nagy részvétet keltett. A halottas háznál ma egymást érték a résztvevő látogatások és a ravatal körül egész koszoru erdőt helyeztek el az elhunyt jóbarátai. Torday Gábor temetése ma vasárnap délután 5 órakor lesz a *Székelyi-utcza* halottas házból. A debreczeni dalegylet a következő felhívást intézte a dalegyletek tagjaihoz:

Felhívás az összes Dalegyséletek tagjaihoz!

Néhaj jó Torday Gábor temetésén való résztvehetésünket megelőzőleg f. hó 6-kán, vasárnap d. e. 10 és fél órakor, a főiskolai énekeremben („Lelkünk borítja” kezdetű gyászdalból) összejönnek. Szolgáljon ez szíves tudomásul minden érdeklődőnek. *Csurka* I. d. e. titkár.

* **Az iparos ifjak dalegylete Bösör-ményben.** A debreczeni iparos ifjusági önképzőkör dalköre ma vasárnap délután átrándul Bösör-ménybe, hogy ott dalestélyt rendezzen. A műsoron néhány népdal szám mellett *Kaliczky* Ernő a jeles szavaló és *Madarász* Gyula szerepelnek egy-egy vig monologgal. *Vértessy* Gyula komoly szavallatot ad elő, *Bodogh* Gyula pedig szólót énekel. A dalestély igen sikerültnek ígérkezik és valószínű, hogy a közeli városokban megismétli a dalkör.

* **Ingyenes hely a Svetics-intézetben.** A helybeli *Svetics-intézetben* (zárda) 8 (nyolcz) Svetics-alapítványi ingyenes hely jött üresedésbe. Pályázhatnak ezen helyekre róm. kath. leányok és pedig első sorban a boldogult alapítónő rokonai, vagy keresztlányai, másodsorban helybeli születésű kereskedők és hivatalnokok leányai és csak ilyenek nem léteben mások. A folyamodványokhoz csatolni kell: keresztlevelet, iskolai bizonyítványt, a rokonságot feltüntető leszármazási ívet és vagyontalansági bizonyítványt. A folyamodványok Főmagasságu és főtiszteltendő dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok, püspök urhoz ezimezve alulirotnál, *folyó évi július hó 31-ig* beadandók. Később érkezett folyamodványokat figyelembe venni nem lehet. Dr. *Wolafka* Nándor v. püspök, igazgató.

* **A párisi automobilisták Budapesten.** A francia vendégek tegnap délben — mint budapesti tudósítónk táviratozza — a Svábhegyre rándultak, a hol a magyar automobil klub tiszteletükre dejeuner adott. Este 8 órakor a városligeti Gerbeaud pavillonban diner volt, ezután pedig diszünnepelel Ös-Budavarában, a hol egy automobil sorsoltak ki.

* **Dijas tekvés.** Vettük a következő meghívót: Társulatunk kert helyiségeiben (Dréher söresarnok) július hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő „dijas tekvésre“ a t. társulati tagok tisztelettel meghívotnak. Vendégeket is szívesen látunk. Az elnökség. — A díjtekvésre kitűzött díjak: I. díj egy darab 20 koronás arany jelvényvel. II. díj egy darab 10 koronás arany jelvényvel. III. díj 5 korona jelvényvel. IV. díj 3 korona jelvényvel. V. díj 2 korona jelvényvel. VI. 1 korona jelvényvel. Különdj az első kilenczet ütőnek 1 hordó ser. 3 dobás 20 fillér.

* **Kenyér a levegőből.** Amerikában, a hol mindenre akad vállalkozó, különös részvénytársaság alakult meg a minap. A társaság czime The Asmos-pheric Product Company, ezélja pedig nem egyéb, minthogy a levegőből — kenyeret csinálnak. Alaptőkéje a részvénytársaságnak öt millió dollár. A Niagaránál állítottak föl egy kísérleti állomást s nagy feszültségű villamossággal igyekeznek a levegőből kivonni a nitrogént, a melyet azután egy toronyban gyűjtenek össze. Cavendish már 1875-ben megmondotta, hogy a nitrogén rögtön kémiai változásnak van alávetve. Így ha a gázt hamuzsiron átvezetik, salétromsav keletkezik. A társaság most azt állítja, hogy más vegyítésben keményítő lesz a nitrogénből. Ha ez igaz, úgy esakugyan lehetséges kémiai uton kenyeret készíteni.

* **Elveszett.** A főpiacon 2 drb 10 koronás bankjegy. Szíves megtaláló kéretik e lap kiadó hivatalába hozni, hol illő jutalomba részesül.

* **Alapítványi pályázat.** A Debreczeni Első Takarékpénztár az 1902—3 iskolai évre ezennel pályázatot hirdet 2 alapítványi, 6—600 koronás ösztöndíjra. Ezen ösztöndíjra pályázhatnak mindazon magyarországi illetőségű, szegény sorsu egyének, a kik a kereskedelmi szakmában, a képző- és iparművészetben vagy a mezőgazdasági és ipar terén, végre a művészet és tudományok más ágazataiban magasabb kiképzést óhajtanak szerezni. Kellőleg fölszerelt pályázati kérvények 1902 július 15-ig küldendők be a Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatóságához, a hol további részletes fölvilágosítás nyerhető.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legujabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolyaszappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrfinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe zorit. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*on. Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől fel-felé kaphatók.

x **Szép, tiszta, üde arczbőr** a legkönnyebben és legbiztosabban a Földesféle Margit-Crém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arczkenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindenemű tisztálaltanságot pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat, redőket kisimitja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kisesi 1 korona. Szappan 70 fillér (3-féle színben 1-2) korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

EGYLETI-ÉLET.

Kormánysegély a rabsegélyző-egyletnek. A debreczeni rabsegélyző-egylet alig egy éve működik és máris olyan szép eredményt ért el, hogy maga a kormány is méltónak találta arra, hogy államsegélyben részesítse ezt a humánus intézményt. Az igazságügyminiszter — mint értesülünk — tegnap érkezett leiratában arról értesíti *Szűcs Miklós* kir. törvényszéki elnököt, a rabsegélyző-egylet érdemes elnökét, hogy a *folyó esztendőre 9000 korona államsegélyben részesíti az egyesületet.* Ebből 1000 koronát az egylet czéljaira, 8000 koronát pedig egy rabmenház építési költségeire irányzott elő a miniszterium. A rabmenház építésének eszméje méltó a humánus czélt szolgáló egyesülethez. A rövid ideig vizsgálati fogságban lévő és szabadlábra helyezett raboknak fog menedéket nyújtani, ezzel is tetézve az egylet eddigi humánus eszlekedeteit.

I R O D A L O M.

(**Dalok egy poéta-lányhoz.** Lapunk egyik fiatal, ügyes tollu munkatársa, *Szebenyei József*, kinek a lapokban megjelent versei méltó feltűnést keltettek a közönség körében, most kötetet ad ki, melyben költeményei legjavát gyűjtötte egybe: „*Dalok egy poéta-lányhoz*“ czim alatt. Mai számunkkal együtt kapják olvasóink a könyv előfizetési felhívását, melyet melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe. Az iveket minél több aláírással kéri a szerző nevére, a „*Szabadság*“ szerkesztőségébe küldeni. — Akik szeretik a szép és hangulatos lyrai költeményeket, meg fogják érteni a borongós, bus dalokat, melyek *Szebenyeit* már eddig kedvelté tették a közönség előtt.

Az előfizetési felhívás szószerint a következő:

Előfizetési felhívás!

A közönséghez!

Ujabb válogatott költeményeimet kötetben bocsátom közre augusztus hó folyamán. Az a közönség, mely munkáságomat eddig figyelemmel kísérte, hiszem, hogy segítségemre lesz az első vers-kötet kiadásánál. Igaz ugyan, hogy a mit irtam: magamnak irtam és nem kerestem népboldogító hangokat. Akik olvasták, esetleg megszerették az én apró szerelmi dalaimat, azok mellém fognak állni, hogy a vállalkozásomat sikerre ve-

zethessem. „*Dalok egy poéta-lányhoz*“ ezimen adom ki e vers-kötetet. Rövid néhány hét múlva meg fog jelenni, diszes kiállításban. A mű ára két korona lesz. Előjegyzések a „*Szabadság*“ szerkesztősége (Debreczen) ezimen eszközölhetők július hó végéig. Tisztelettel *Szebenyei József*.

MULATSÁGOK.

A munkásdalegylet estélye. A debreczeni munkásdalegylet zártkörű dalestélyt rendezett tegnap este a *Dobos* pavillon nagy termében. A dalestély a következő műsorral folyt le: Nyitány a zenekar által. Elvonnék . . . Erkel-től; előadja: a dalegylet. Magyar dalok: *Bacsonyi Erzsike*, Népdalegylet, *Gáll J.-től*; előadja: a dalegylet. Vig szavaltat. előadja: *Brinke Gábor*. Tarka madár. *Kerczer-től*; előadja: a dalegylet. Székely induló, *Veress G.-től*; előadja: a dalegylet. A dalestélyen nagyon esekély számban jelent meg a közönség. De akik ott voltak, pompásan mulattak és nem volt hiány zenében, dalban. A hangverseny után táncz volt, mely csak a reggeli órákban ért vége t.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

A „Tarka Szinpad“ első előadása.

Budapest első irodalmi varietje a „*Tarka Szinpad*“ népszerű, jeles művészei vidéki körutjokban tegnap érkeztek hozzánk. A „*Bika*“ dísztermében raktak fészket s a vidám, kitűnő gárda előkelő, szép közönség előtt mutatkozott be első előadásán.

Miklóssy Gyula beköszöntőjével kezdődött az est s az érdekes prologót tapssal fogadta a szépszámu közönség. A műsor első száma *Mérey és Kornai* pompás kettőse „*A kulcslyuk*“ volt, melyet *Kornai Berta* és *Véghelyi Angela* adtak elő nagy hatással. *Kornai Bertát*, a művészesapat édes kis primadonnáját percekig tapsolták, a mint megjelent a színen és egy esapásra ép úgy meghódította *Debreczent* is, mint annak idején a főváros és mostani körutjukon a vidék műértő publikumát.

Nagy hatása volt a következő számnak is. *Gyárfás Dezső* adta elő kitűnően *Heltai Jenő* népszerű katonadalát s „*Az én Katám*“ ezuttal is hódított.

Baumann Károly a főváros kiváló komikusa *Lányi és Kalotai* közismert dalát „*A tekintetes ur*“ at adta elő s nem győzte ismételni a gyorsan fölkapott, kedvelt kuplét.

Baumann után ismét *Kornai Berta* a nagytehetségű primadonnajelölt következett. *Rákosi Viktor* kedvenceze, kitűnő tnnitványa ezuttal is remekelt. *Pásztor Árpád* zseniális szinpadi tréfáját a „*Van e tehetségem*“ czimű apróságot adta elő s a közönség alig akart megválni a szép jövőre hivatott, poétikus lelkű művészlánytól.

„*Ne váljunk el*“ czimmel mutattak be, euztán *Góth Sándortól* egy mulatságos törvényszéki jelenetet, melyben *Gyárfás, Baumann, Iványi, Szöreghy, Márton, Vársárhelyi, Véghelyi* és *De-*

mekos játszottak ügyesen, a közönség nagy tetszése mellett. A kis szindarab után *Kornai Berta* jelent meg újból a színen s „*A diófa románcza*” és „*A rózsabimbó és a méh*” című dalokat adta elő tapsvihar közepette.

Márton Mihály, *Heltai* „*A vén kocsis*” című kupléjával aratott jól megérdemelt tapsokat. A műsor gyöngye következett ezután. *Szomaházy István*nak „*A segédjuhász*” című paródiája, a melynél külömb színpadi tréfát nem ismerünk. Valósággal végigkacagta a közönség az érdekes számot. *Véghelyi Vilma* „*Dal a kis lámpáról*” ezimel dalolt egy kuplét nagy hatással, majd *Kornai Berta* és *Baumann Károly* adták elő *Pásztor Árpád* a „*Ferde világ*” ez. kettősét. *Véghelyi Angela* kupléja után *Herczeg Ferencz* színpadi tréfája, „*A főpróba*” került színre, majd *Baumann Károly* művészi „*Fregoli paródiá*”-ja bezárta a nagyérdemű műsort.

A „*Tarka Színpad*” ma változatos műsorral este fél kilenczkor tartja második előadását a „*Bika*” disztermében. — Ajánljuk e jeles társaságot és annak hazafias, nemes és művészi törekvéseit a nagyközönség figyelmébe.

— **(A Tarka Színpad a Dobos pavillonban.)** Az a kitzű fővárosi művészgárda, melynek tegnapi bemutatóját külön cikkben méltatjuk, ma délután fél négy órakor előadást tart a nagyerdei Dobos pavillonban. A Tarka Színpad, mely Magyarország első irodalmi varietje s mely országos körútján diadalt — diadal után arat, méltán megérdemli *Debreczen* város műpártoló közönségének érdeklődését és pártfogását is. A délutáni előadáson a teljes esti műsort látja a közönség és hisszük, hogy méltányolva a jeles művészek ambícióját és hazafias törekvését, melylyel a német zengerájok kiirtásán fáradoznak — pártfogásával tünteti ki a Tarka Színpad igazán érdekes előadásait. A Dobos pavillonban tartandó előadás után, este fél kilenczkor a *Bika* disztermében játszik a Tarka Színpad teljesen új műsorral.

— **(Műkedvelők előadása.)** A debreczeni műkedvelő ifjuság a munkás rokkanat-egylet javára műkedvelő előadást rendezet tegnap a Margit-fürdő disztermében. *Gerő Károly* *Próbaházasság* ez. vig színművét adták elő a műkedvelők igen sikerült előadásban. A közönség szép számban jelent meg, hogy az élvezetes előadást végighallgassa és sűrűn hangzott fel a taps egy-egy sikerültebb jelenet után. Az előadásban részt vettek *Sturm György*, *Kovács Esztike*, *Bartha Lajos*, *Aajó Mariska*, *Kozma A.*, *Pásztor György*, *Kiss Esztike*, *Balázs Sándor*, *Kovács Mariska*, *Cservenyák Mariska*, *Nagy Lajos*, *Gáll Juliska*, *Barna Erzsike*, *Szücs Endre*, *Erdey Mariska*, *Tóth István*, *Seres István*. A hölgyek igen sok virágot kaptak tisztelőküktől. Előadás után táncz volt, mely a kora hajnali órákig tartott.

TÁVIRATOK.

A hármasszövetség megújítása.

Budapest, július 5. (*Saját tudósítónktól.*) Berlinből táviratozzák, hogy a hármasszövetség megújítása tizenkét esztendőre szól, a kereskedelmi szerződéseket azonban valószínűleg 20 évre kötik meg.

Az angol király jobban van.

London, július 5. Az orvosok jelentése szerint a király tul van minden veszélyen, Ezentul este nem is adnak ki orvosi jelentést. Ma este 500 ezer londoni szegényt vendégeltek meg a király költségén. Ezuttal 250.000 font hus, 200 tonna burgonya, 125,000 font kenyér s 165,000 font kávé és csokoládé fogyott el.

Egy gyógyszerész szökése.

Budapest, július 5. (*Saját tudósítónktól.*) *Szemerjai Kovács Mihály* nagyváradi születésű 39 éves budapesti gyógyszerész, ki nejtől különválva élt: miután üzlettársát tizenkétezer koronával megkárosította s két irodaszolgától 1000 korona óvadékot elsikkasztott, megszökött. A Népszínház-utczában volt droguista üzlete. Szökését néhány óráig azzal leplezte, hogy kalapját és kabátját az üzletben hagyta és az üzlet melletti hálószoba ajtaját belülről becsukva, a kulcsot bennhagyta. Az ablakon keresztül szökött az udvarra. A rendőrség elfogató parancsot adott ki ellene.

Tanárok küldöttsége Wlassicsnál.

Budapest, július 5. (*Saját tudósítónktól.*) *Wlassics* miniszter ma délután fogadta a tanítóképző tanárok küldöttségét, *Kovács János* elnök üdvözlő szavára a miniszter lelkükre kötötte a tanároknak, hogy a tanítójelöltek lelkébe hivatás szeretetet plántáljanak és ha észreveszik, hogy ez valakiben hiányzik, inkább más pályára tereljék, mert enélkül tanító nem teljesítheti miszióját.

Négy párbaj egyszerre.

Budapest, július 5. (*Saját tudósítónktól.*) *Papp Andor* végzett gazdasz, *Papp* orsz. képviselő öcsese ma d. u. négy gazdasági akadémiai hallgatóval egymásután vívott súlyos feltételek mellett kardpárbajt. A négy hallgató *Sztrakay György*, *Gáspárdy Béla*, *Major László* és *Beke László*. Mind a négy súlyosan megsebesült. *Papp Andor* a negye, diktól kapott csupán könnyebb sérülést.

Óriási vasuti katasztrófák.

New-York, július 5. *Gloveisville* közelében egy gyorsvonat nagy emelkedésről lefelé menet, mivel a

fék megtagadta a szolgálatot, összeütközött egy felfelé menő tehervonattal. Az összeütközés pillanatában mindkét vonat lezuhant a völgybe. A gyorsvonaton utazók közül tizenöt ember meghalt, huszonkilenc pedig súlyosan megsebesült.

Bützow, július 5. A pályaudvaron egy személyvonat összeütközött a herobogó gyorsvonattal. Az összeütközés folytán 12 ember súlyosan megsebesült.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Petróné a vizsgálóbíró előtt.** Budapestről táviratozza tudósítónk: A szerencsétlen öreg ékszerész, *Erdei Sándor* gyilkosát szerdán fogták el. Alig egy-két órával előbb valami becsületsértési pör miatt, *Petróné* még a bíróság épületében járt. Tegnap pedig oda vitték ismét, de már mint a borzalmas gyilkosság tettesét s rövidesen kihallgatta dr. *Bartha László* vizsgálóbíró. Ma újra maga elé hívatta a bíró. Magára az iszonyu tettenézve keveset kérdezett tőle, csak felolvasta előtte a rendőrségnél tett vallomását.

— Igy volt?

— Igenis, kérem, — felelte *Petróné* *Gyuláné* egykedvűen.

Azután apró, inkább lélektani részletekre tért át a bíró. Első sorban a letartóztatást megelőzőt órákra, a mikor *Petróné* a bíróság épületében tartózkodott s — a mint mondja — a folyosón olvasta az újságból a gyilkosság leírását.

— Beszéltek is a dologról ott a folyosón?

— Igen.

— Igaz, hogy maga azt mondta: Szíjjat tudnék hasítani a gyilkos hátából?

— Én csak olvastam, de bizony egy szót sem szoltam, mert féltem, hogy elárulom magamat.

Tovább folyt még a kihallgatás, mignem dr. *Bartha* kihirdette határozatát, hogy *Petróné* *Gyuláné* fogságban marad.

— A maga bűne oly nagy, hogy — remélem — nem is fellebez? Nemde megérti, hogy itt kell maradnia?

— De hisz kérem, ha hívnak, eljövök én, ha most haza tetszik is becsátani.

— Hát nem látja be, mily nagy bünt követett el?

— Könyörgöm alássan, hisz visszaadtam mindent, — feleli *Petróné*, a rabolt ékszerre és pénzre czélozva.

— Visszaadta az életet is, a mit olyan embertelen módon elpusztított?

Erre a vádlottnő sirva fakadt és könnyezett még akkor is, a mikor elhagyta a bíró szobáját és az örök visszakísérték czellájába.

... Denaturált szesz ...

legerősebb 1 liter
üvegnélkül 20 kr.

k a p h a t ó :

Gzeplédi és Polgárnál.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csusz, köszvény, ischiss, ízületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üditőviz, elsőrangú szénsavval telített ásványviz, mint asztalviz legjobban ajánlva.

Balkénes iszapfürdő

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatásu

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál

ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönb

o ritka gyógyerejű o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak esuzos bántalmaknál o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és vil-

lanyos vízfürdőiben,

továbbá hidegviz-

gyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS

IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szervenők találnak

o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők

használata és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatoriumban

(lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy re-

kesz lithimnos savanyviz 25 és fél

o o literes üveggel 5 korona. o o o

Divatos**női mosó ruha szövetek:**

BATISTOK, ZEPHIREK,

ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVASZNAK

COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-

FOULARD, SAVANNAH,

CHINE CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.

és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-

VASZNAK

15 krajczártól

22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégénél

Debreczen, Rózsatér.

TARCSA gyógyfürdő

Vasmegegyében.

Glaubersótartalmu szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványviz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hűvös égélj, a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamosvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszertár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerves bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és aug. 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Allandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapestén Edes-kuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz. (Vker., Erzsébet-tér 8. sz.) intézendők. Posta- és táviró-allomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eőr, a szombathelyi-pinkatői vonalon. Honnan a 30 percznyire 5-6 km. fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn. Egy négyülékes bérkocsi ára 4 kor. 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasúti kalauznál Szombathely és Felső-Eőr között.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogszimen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tiszti ügyekben a leglelkisimretesebben jár el, jogtanácsosa útján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség.

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonás iroda. Tessék a címre ügyelni s min. címü vállalatokkal össze nem éveszten.

o Sérvben szenvedők! o

Ingyen és bérmentve

küldök minden érdeklő-

dónek a sérvök keletkezésé-

kezelése és gyógyítására vo-

natkozó népszerű tudomá-

nyos ismertetést. o o

Bővebbet

KELETI J.

portoédiai műintézete és

cs. és kir. szab. sérvkötő

gyárában

Budapest,

IV. Koronaherceg-utca 17.

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű

öröltető és daráltató**gazda közönséget,**

hogy a diószegi uton, a dohány gyárral szemben fekvő,

ujonnan berendezett**„ERZSÉBET“ malom**

működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, ten-geri és árpa darálást jutányos áron, pontos kiszolgálás mellett, reggel 5 órától este 8 óráig elfogad.

Teljes tisztelettel:

„Erzsébet“ malom

Weisz Sándor és társai.

915 K.
1902

Egyek község előljáróitól.

Hirdetmény.

Egyek község képviselő testülete egy mélyebb rétegű kutnak furását határozván el, a munkát vállalni szándékozók felhivatnak, hogy az erre vonatkozó ajánlataikat — költségvetésüket — Egyek község Előljáróságához a f. é. július hó 31-ig nyujtsák be. A később beadandó ajánlatok nem fogadtatnak el.

Egyek, 1902. július 2-án.

Devics Lajos Mikula György
községi jegyző, bíró.

Utazó Dubl és Por gallérok

napernyők, blousok és kalapok
nagyon olcsón szerezhetők be

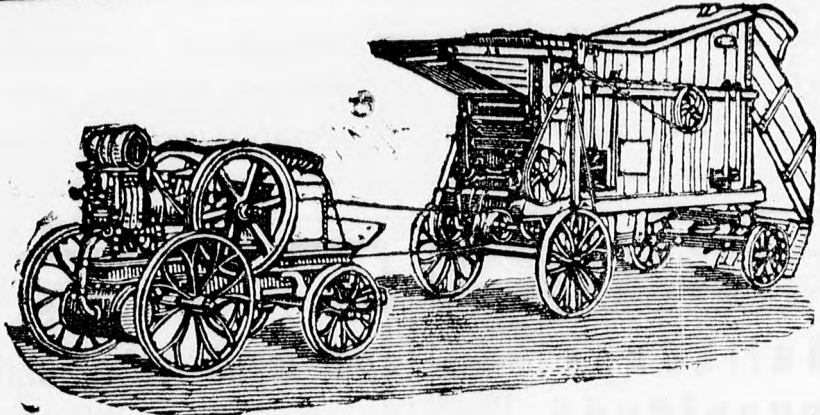
Rózsa Lajosnál

Kistemplom-bazár.

„MAYER“ GÉPGYÁR

Vas- és Fémöntőde Részvény-Társaság

Szombathely.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket. Kitűnő szerkezetű benzínmotorokat 2—30 lóerejéig, stabil alakban különféle ipari célokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. — Elvállalunk minden a gépszaknábt vágó alkalmi szükségletek szerkesztését és kivielét.

Modern berendezésű vas- és fémöntőnk mindennemű vas- és fémöntés nyers és megmunkált állapotban szállít.
Raktár Budapesten, V. Lipót körut 15.

Szivattyúk és Mérlegek

mindennemű házi és nyilvános célokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
Csövek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyú- és gépgyártási betéti társaság

legújabb javított reneszerü tizedes, futó súly és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári mezőgazdasági és ipari célokra.

Embermérlegek, mérlegek, házihasználatra, stb.

W. GARVENS, WIEN, | I. Schwarzenburgstrasse 6.
| I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kutkészítőknél stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kiadó lakás.

Bethlen-utca 12 sz. a.

öt szobás lakás

hozza tartozó mellékhelyiségekkel

k i a d ó.

Ertekezhetni Darabos-utca 42. sz. a tulajdonossal.

Árva-Polhora

Európának legerősebb jód-lithium és vastartalmu sósvize amit a legújabb vegyelemzéssel bizonyíthatunk. Gyönyörű vidéken, mértföldekre terjedő fenyvesek közt fekszik. Kitűnő eredménnyel használják ivó- és fürdő-kúra alakjában: görvélykór, angolkór, esuz, bőrbetegségek, syp-hilis, vérszegénység és mindentféle női baj ellen. Pormentes, ózondus és sóval telített levegőjénél fogva pedig az idegrendszer és lélegző szervek mindenfajta betegségei ellen.

Fürdőorvos Dr. Komlósi Béla
Budapestről. A fürdőben kézi-gyógytár, posta, igen mérsékelt áru tiszta és száraz lakások és konyha.

Prospektust szívesen küld az igazgatóság.

KRAYER E. ÉS TÁRSÁ

MAGYAR FESTÉK-, KENCZE- ÉS LAKK-GYÁR

BUDAPEST,

Iroda és raktár: — Compt. u. Niederlage:

V., Váci-ut 6. (Frankl-vasudvar)

nyugoti pályaudvar közelében.

József főherceg ő es. és kir. fensége udvari szállítójai.

FIÓKÜZLETEK: — FILIALEN.

VII., Akácfa-utca 64. (Király-utca sarok).

VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körut sarok.)

IV., Várház-körut 10. (Közp. vásárcsarnok átellenében).

M. kir. állami és Budapest fő- és székváros szállítójai.

Halzsir, faggyu, vaselin, gépolaj, koci-kenőcs, föld-, vegyszeti- és lakk-festékek, kátrány, carbol, creolin, **carbolineum**, **kékkó**, olaj, vízűveg, kátrány, silicat, portland-cement, gypsz, graphit stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.